

LR: dom, 2004-01-30, mål nr 18453-03

KamR: beslut att ej meddela PT, 2004-05-11, mål nr 1794-04

D 30/03

Genom systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) informerar sig Revisorsnämnden (RN) om kvaliteten i revisorers och revisionsbolags verksamhet. Som ett led i denna tillsyn har RN undersökt förutsättningarna för vissa av de kvalificerade revisorer som inte är ledamöter av revisorsorganisationerna FAR och Svenska Revisorsamfundet SRS att genomföra revisioner av godtagbar kvalitet. A-son är en av dessa revisorer och har skriftligen fått besvara ett antal frågor. För att få underlag för en kvalitetsbedömning av A-sons revisionsarbete har RN även tagit del av hans dokumentation över senast utförd revision i tre aktiebolag; konstbolaget, (räkenskapsåret 2001), restaurangbolaget (räkenskapsåret 2001-04-30–2001-12-31) och importbolaget (räkenskapsåret 2002). Med hänsyn till vad som framkommit i SUT-ärendet har RN beslutat att överföra detta till ett disciplinärende. De iakttagelser som legat till grund för detta beslut har sammanfattats i en promemoria över vilken A-son yttrat sig.

A-son har 16 aktiva revisionsuppdrag. Han är verksam i A-son Revisionsbyrå (revisionsbyrån). Endast A-son är verksam i revisionsbyrån.

A-sons revisionsarbete

Konstbolagets omsättning uppgick räkenskapsåret 2001 till 1,1 mnkr och dess balansomslutning till 2,2 mnkr. RN har begärt att få ta del av all A-sons dokumentation över sin revision av bolaget för år 2001. De handlingar vilka tillställts RN som svar på denna begäran utgörs förutom av årsredovisning av några mycket kortfattade anteckningar (en tredjedels sida). A-son har bl.a. antecknat att han granskat samtliga fakturor och därvid noterat några mindre felaktigheter avseende periodisering. På grund av att det till RN ursprungligen insända materialet var synnerligen knapphändigt har A-son av RN ombetts att beskriva samtliga revisionsåtgärder för detta bolag. Han har som svar hänvisat till ”tidigare insänt material”, dvs. till de mycket kortfattade anteckningarna. – Posten varulager redovisades med 1,9 mnkr (88 procent av balansomslutningen). A-son har antecknat att varulagrets värde var omöjligt att fastslå men att detta kunde ”ligga var som helst” mellan 100 000 kr och 50 mnkr. A-son har inte besvarat RN:s härpå följande frågor om vare sig hur han förvässat sig om lagrets existens och värde eller när han senast deltagit vid inventering av lagret. – Vad gäller en låneskuld om 1,5 mnkr (74 procent av balansomslutningen) framgår av A-sons dokumentation att den ifrågasatts men att den har muntligt bekräftats. A-son har i efterhand, på RN:s förfrågan, införskaffat två dokument avseende lånet ”eftersom muntliga utsagor ej har någon trovärdighet enligt revisorsnämnden”. En av bekräftelserna är daterad den 15 april 2003.

Restaurangbolagets omsättning uppgick det förkortade räkenskapsåret 2001 till 284 000 kr och dess balansomslutning till 522 000 kr. RN har begärt att få ta del av all A-sons dokumentation över sin revision av bolaget för det aktuella räkenskapsåret. De handlingar vilka tillställts RN som svar på denna begäran består även beträffande detta bolag utöver av årsredovisning av endast ett fåtal mycket kortfattade anteckningar (en halv sida). A-son har bl.a. antecknat att han kontrollerat varulagrets inköspriser mot fakturor samt

mervärdesskattedeklarationer. Omfattning och inriktning av eventuell granskning framgår inte. Han har vidare noterat vissa belopp ingående i interimsposter och inventarier. A-son har även beträffande detta bolag av RN ombetts att beskriva samtliga vidtagna revisionsåtgärder. Han har också i detta fall hänvisat till "tidigare insänt material", dvs. till de mycket kortfattade anteckningarna. – Bolagets enda egentliga tillgång utgjordes av maskiner och inventarier som i årsredovisningen tagits upp till 454 000 kr. A-son har i efterhand, på RN:s förfrågan, insänt ett dokument som visar att bolaget erlagt 400 000 kr för köp av inventarier, hyresrätt och goodwill. Såvitt framgår av A-sons anteckningar har han inte reflekterat över att även hyresrätt och goodwill rubricerats som inventarier i årsredovisningen.

Importbolagets omsättning uppgick räkenskapsåret 2002 till 29,5 mnkr och dess balansomslutning till 2,7 mnkr. RN har begärt att få ta del av all A-sons dokumentation över sin revision av bolaget för det aktuella räkenskapsåret. De handlingar vilka tillställts RN som svar på denna begäran består även beträffande detta bolag förutom av årsredovisning av några mycket kortfattade anteckningar (en halv sida). A-son har bl.a. antecknat att han granskat samtliga fakturor och härvid noterat några mindre felaktigheter. Också beträffande importbolaget har A-son av RN ombetts att beskriva samtliga revisionsåtgärder. Han har även i detta fall som svar hänvisat till "tidigare insänt material", dvs. till de mycket kortfattade anteckningarna. – Kundfordringar upptogs till 1,4 mnkr (52 procent av balansomslutningen). A-sons enda dokumentation beträffande posten utgörs av en anteckning avseende fyra äldre fordringar om totalt 27 000 kr samt att kundfordringar var "avstämde". – Posten varulager redovisades med 802 000 kr (30 procent av balansomslutningen). A-son har antecknat att han kontrollerat inköpspriser mot fakturor. Omfattning och inriktning av eventuella kontroller har inte noterats. Inte heller har något ytterligare material avseende posten tillställts RN. A-son har på RN:s fråga om hur han förvässat sig om lagrets existens uppgett att denna konstaterats genom uppföljning av fakturering. RN:s fråga när A-son senast deltagit vid inventering av varulagret har inte besvarats. – I årsredovisningen har fordran på moderbolag upptagits till 1 000 kr. I årsredovisningen saknas information om ett eventuellt moderbolag och därmed ett koncernförhållande.

RN gör följande bedömning.

En revisor skall enligt god revisionssed planera sin revision, utföra den omsorgsfullt och dokumentera sin granskning. RN:s granskning av A-sons revisionsarbete visar att någon riskanalys och planering inte har gjorts samt att det finns mycket allvarliga brister vad avser såväl genomförande som dokumentation av revisionsuppdragen. RN konstaterar att A-son inte, vare sig genom dokumentation eller genom sina knapphändiga svar, gjort troligt att han i något av de tre här aktuella bolagen skulle ha utfört någon egentlig revision. Med hänsyn till att A-son härigenom på ett mycket allvarligt sätt åsidosatt sina skyldigheter som revisor, finner RN omständigheterna vara synnerligen försvårande. A-sons godkännande som revisor skall därför upphävas.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) upphäver RN A-sons godkännande som revisor. Med stöd av 35 § första stycket samma lag förordnar RN att beslutet skall gälla omedelbart.

Ärendet har avgjorts av RN. I beslutet har deltagit RN:s ordförande Elisabeth Palm, kammarrättspresidenten Hans-Jörgen Andersson, vice ordförande, skattechefen Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, enhetschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau samt skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg samt chefsrevisorn Inger Blomberg som föredragit ärendet.

